

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja

NAZIV PROPISA

Odluka o određivanju regiona za proizvodnju vina

1. Definisanje problema

Koje probleme treba da riješi predloženi akt?

Koji su uzroci problema?

Koje su posljedice problema?

Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?

Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- Donošenjem Odluke o određivanju regiona za proizvodnju vina omogućeno je geografsko označavanje crnogorskih vina, koje je u potpunosti kompatibilno sa geografskim označavanjem vina u Evropskoj uniji. Vino koje ostvari zaštitu geografske oznake na nacionalnom nivou, može zatražiti i zaštitu na nivou Unije još i prije formalnog članstva Crne Gore u EU.
- Primjenom sistema geografskog označavanja vina, možemo bolje da pozicioniramo i da sačuvamo reputaciju crnogorskih vina na međunarodnom tržištu.
- Geografske oznake su kolektivna intelektualna svojina, te zahtjev za zaštitu oznake ne može da podnosi pojedinačno vinski subjekat, već grupa proizvođača.
- Nema oštećenih subjekata, jer ukoliko proizvedeno vino svojim karakteristikama ne zadovoljava uslove da nosi geografsku oznaku, a pri tom je upotrebljivo (nema bolesti, niti mane vina), može se staviti u promet ali bez geografske oznake.

2. Ciljevi

Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?

Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

- Donošenjem Odluke kojom se određuju regiona za proizvodnju vina u Crnoj Gori, stvara se osnov za obezbjeđivanje efikasnog funkcionisanja tržišta, fer konkurenciju, očuvanje povjerenja i zaštitu interesa potrošača.

Donošenje Odluke neophodno je radi:

- Potpune primjene Zakona o vinu (Sl. list CG 41/2016)
- uskladjivanja sa propisima EU (Program pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji - PPCG);
- prihvatanja obaveza koje proističu iz članstva u OIV (Međunarodne organizacije za vinovu lozu i vino) i članstva u WTO (World Trade Organization) - TRIPS sporazum;
- uspostavljanja međunarodnih normi koje će omogućiti:
 - kontrolu proizvodnje i kontrolu kvaliteta proizvoda;
 - poštenu međunarodnu trgovinu;
 - zaštitu prava potrošača;
 - sprečavanje prevara;
 - usklađivanje kriterijuma za dodjelu i zaštitu oznaka porijekla i geografskih oznaka s ciljem njihove međunarodne zaštite.

3. Opcije

Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).

Obrazložiti preferiranu opciju?

O B R A Z L O Ž E N J E

1. PRAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ODLUKE

Pravni osnov za donošenje Odluke o određivanju regiona za proizvodnju vina sadržan je u članu 3 stav 2 Zakona o vinu („Službeni list CG“, broj 41/16), kojim je propisano: „Regione za proizvodnju vina određuje Vlada Crne Gore na osnovu elaborata o rejonizaciji vinogradarskog područja“.

2. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ODLUKE

Zakonom o vinu („Službeni list CG“, broj 41/16) uveden je novi sistem označavanja i kategorisanja vina (PDO/PGI sistem). Da bi se sistem geografskog označavanja vina implementirao, potrebno je definisati homogena područja za uzgoj vinskog grožđa, tzv. regione i manje od njih teritorijalne cjeline: subregione, oaze, lokalitete i sl.

„Studija o rejonizaciji vinogradarskih geografskih proizvodnih područja Crne Gore“ realizovana je u okviru projekta „Evropska pomoć /136071/DH/SER/ME“, finansirana od strane Evropske unije, a izradio je Centar za istraživanje, eksperimentisanje i obuku u poljoprivredi iz Barija (Centro di Ricerca Sperimentazione e Formazione in agricoltura „Basile Caramia“, Locorotondo, Bari, Italija).

Donošenjem Odluke o određivanju regiona za proizvodnju vina omogućeno je geografsko označavanje crnogorskih vina, koje je u potpunosti kompatibilno sa geografskim označavanjem vina u Evropskoj uniji. Vino koje ostvari zaštitu geografske oznake na nacionalnom nivou, može zatražiti i zaštitu na nivou Unije još i prije formalnog članstva Crne Gore u EU.

Studija sadrži egzaktno podatke (klimatske, zemljišne, reljefne kao i podatke o prinosu grožđa i parametre kvaliteta vina), sadrži mnoštvo elemenata neophodnih za definisanje tzv. proizvođačke specifikacije za buduće PDO i PGI oznake vina. Stoga je ona osnov za kreiranje budućih geografskih oznaka kojima će se predstavljati naša vina, a u značajnoj mjeri uticaće na planiranje proizvodnje i grožđa i vina, jer sistem podrazumijeva stogu kontrolu porijekla grožđa, a s tim u vezi i (ne)mogućnost dodjele geografske oznake.

Za svako vinogradarsko geografsko proizvodno područje određena je pripadnost jednoj od vinogradarskih zona (A, B ili C), što direktno opredjeljuje definisanje dozvoljenih enoloških postupaka i ograničenja u proizvodnji vina za svako proizvodno područje.

3. OBJAŠNENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I RJEŠENJA

Članom 1 ove odluke propisan je predmet odluke.

Članom 2 ove odluke propisani su regioni i manje teritorijalne jedinice, subregioni, za proizvodnju vina.

Članom 3 ove odluke propisano je stupanje na snagu.

4. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ODLUKE

Za sprovođenje Odluke o određivanju regiona za proizvodnju vina nije potrebno izdvajati finansijska sredstva.

Zakonom o vinu (Sl. list CG, broj 41/16), član 3, stav 2, propisano je da Vlada Crne Gore određuje regione za proizvodnju vina na osnovu elaborata o rejonizaciji vinogradarskog područja. „Studija o rejonizaciji vinogradarskih geografskih proizvodnih područja Crne Gore“ realizovana je u okviru projekta „Evropska pomoć /136071/DH/SER/ME“, finansirana od strane Evropske unije, a izradio je Centar za istraživanje, eksperimentisanje i obuku u poljoprivredi iz Barija (Centro di Ricerca Sperimentazione e Formazione in agricoltura „Basile Caramia“, Locorotondo, Bari, Italija).

4. Analiza uticaja

Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.

Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).

Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.

Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.

Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- „Studija o rejonizaciji vinogradarskih geografskih proizvodnih područja Crne Gore“ sadrži egzaktnu podatke (klimatske, zemljišne, reljefne kao i podatke o prinosu grožđa i parametre kvaliteta vina), sadrži mnoštvo elemenata neophodnih za definisanje tzv. proizvođačke specifikacije za buduće PDO i PGI oznake vina. Stoga je ona osnov za kreiranje budućih geografskih oznaka kojima će se predstavljati naša vina. Inače, definisanje proizvođačke specifikacije je najzahtjevniji zadatak u procesu zaštite geografske oznake.

- Zaštita geografske oznake vina samo uslovno povećava trošak proizvođačima, jer kao prvo oni nijesu u obavezi da sprovode zaštitu, a drugo, korist koju im zaštita naziva vina obezbjeđuje mnogo je veća od troška zaštite.

- Podstiče se udruživanje proizvođača, koje je korisno radi ostvarivanja drugih benefita, prije svega radi ostvarivanja podrške iz evropskih fondova za realizovane aktivnosti.

5. Procjena fiskalnog uticaja

Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?

Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.

Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.

Da li su neophodna finansijska sredstva obezbjeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?

Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?

Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?

Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.

Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.

Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?

Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

- Ne
- Ne
- Ne
- Ne
- Ne

- Da. Prihod za budžet Crne Gore od naknada iz člana 54 Zakona o vinu (sl. List CG 41/2016), koje se odnose na zaštitu oznake porijekla i zaštitu geografske oznake.

- Ne
- Ne
- Ne
- Ne

6. Konsultacije zainteresovanih strana

Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.

Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).

Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

- Korišćena je eksterna ekspertska podrška u izradi „Studije o rejonizaciji vinogradarskih geografskih proizvodnih područja Crne Gore“, projekat „Evropska pomoć /136071/DH/SER/ME“.
 - Tokom izrade Studije, u kontinuitetu su održavani konsultativni sastanci - Upravni odbori u čijem sastavu su bili predstavnici: MPRR, crnogorskih naučnih institucija, Nacionalnog udruženja vinogradara i vinara CG i drugih relevantnih institucija;
 - MPRR održalo je više interaktivnih radionica, čiji je cilj bio informisanje vinogradara i vinara radi boljeg razumijevanja novina u vinogradarsko-vinskom sektoru. Pojašnjavani su im novi nacionalni propisi iz kojih proističu njihove nove obaveze, s posebnim osvrtom na novi sistem označavanja i kategorisanja vina (PDO/PGI sistem), a koji se temelji na ovom projektu. Proizvođači su konstantno animirani i podsjećivani na značaj ovog projekta, jer je on osnov za kreiranje budućih geografskih oznaka kojima će se predstavljati naša vina, a u značajnoj mjeri uticaće na njihovo planiranje proizvodnje i grožđa i vina, jer sistem podrazumijeva stogu kontrolu porijekla grožđa, a s tim u vezi i (ne)mogućnost dodjele geografske oznake. Autor Studije im je dao mogućnost da budu kreativni i da daju svoje predloge naziva regiona i manjih homogenih geografskih područja. Takođe, uz Nacrt studije, autor je pripremio i anketni obrazac, u kojem su proizvođači iznosili svoje komentare i sugestije o preporučenom sortimentu za uzgoj, zatim o maksimalnom dozvoljenom prinosu grožđa po hektaru za vina sa PDO/PGI oznakom, a takođe je to bila i prilika da čekiraju teritorije obuhvaćene rejonizacijom, tj. da provjere da li je njihov vinograd obuhvaćen Studijom, te da u slučaju da nije – dobiju objašnjenje za to na Javnoj raspravi.
- Javna rasprava o Nacrtu studije o rejonizaciji vinogradarskih geografskih proizvodnih područja Crne Gore, uspješno je realizovana 16. marta 2017. godine, a 25. maja 2017. godine, dobili smo Studiju u štampanoj formi sa 1.166 strana, koja je urađena po najsavremenijoj evropskoj metodologiji.

7. Monitoring i evaluacija

Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?

Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?

Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?

Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

- Sekretarijat za zakonodavstvo sugerisao je da se u nazivima regiona ne naglašava da su crnogorski (u prilogu dostavljamo mišljenje Sekretarijata).

Za Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, iz više razloga nije prihvatljiva izmjena naziva regiona. Prvo, nazivi regiona su, uz saglasnost vinogradara i vinara, precizirani u Studiji o rejonizaciji vinogradarskih geografskih proizvodnih područja na osnovu koje donosimo Odluku. Drugo, geografske oznake namijenjene su prije svega eksternom tržištu i boljem pozicioniranju naših vina izvan granica Crne Gore, te je vrlo poželjno imati riječ "crnogorski" u nazivu regiona iz kojeg potiče vino. Treće, predloženi nazivi regiona nijesu nikakva novina, jer su postojali i u tekstu Zakona o vinu iz 2007. godine, te ne razumijemo insistiranje Sekretarijata na isključenju riječi "crnogorski" iz predloženih naziva regiona.

Datum i mjesto

Podgorica, 02. avgust 2017. godine

Starješina

Ministar, mr Milutin Simović